

Ændring af traditionelle familiemønstre

Af Ellen Bang Bourup

I forhold til den traditionelle levevis har vores nuværende familiemønster undergået væsentlige ændringer, familiemønstret har ændret sig kolossalt fordi vi lever i en globaliseret verden. Under det traditionelle mønster var det faktisk sådan, at storfamilien boede sammen med både mor og far og måske sammen med andre familiemedlemmer – og det var bedstemor, bedstefar, tanter, onkler, og andre familiemedlemmer. De påtog sig en kollektiv opdragelse af børnene. Faktisk gør sådanne forhold sig stadigvæk gældende i nogle bygder og byer.

Samtidig med den uundgåelige påvirkning udefra er familiemønstrene i vores dage helt anderledes og mere mangfoldige. Familiemønstrene kan i vores dage se således ud:

- ✓ At vokse op sammen med mor og far
- ✓ At vokse op med to mødre
- ✓ At vokse op med to fædre
- ✓ At vokse op med en alene mor
- ✓ At vokse op med en alene far
- ✓ At vokse op med flere forældre
- ✓ At vokse op som et adoptivbarn
- ✓ At vokse op som et plejebarn
- ✓ At vokse op i en døgninstitution
- ✓ At vokse op hos bedstemor/bedstefar
- ✓ At vokse op hos en anden familie
- ✓ At vokse op hos sine søskende
- ✓ Andre former

Ændring af familiemønstret har ikke været debatteret særlig meget i samfundet, i det åbne rum eller i hjemmene, i børneinstitutionerne, i skolerne, blandt de religiøse, i socialvæsenet, blandt politikerne, osv.

Selvom skik og levevis har ændret sig, så forestiller man sig ofte, at familiemønstret fortsat er som 'i gode gamle dage' når talen kommer på familien.

Lad os forestille os, at vi kommer ind i et tilfældigt klasselokale eller ind i en daginstitution. Hvor mange børn bor mon sammen med begge deres forældre? Eller hvor mange børn er mon anbragte udenfor hjemmet?

Børnenes rettigheder

Når man taler om familiemønstre, så taler man heller ikke om børnenes rettigheder. Man kan nu ligefrem opleve, at forældre strides om børn som en slags ejendom, uden at skænke den mindste tanke om børnenes tarv og deres rettigheder!

Jeg vil her gøre det ganske klart, at uanset hvilken familiemønster et barn vokser op i, så har alle børn ret til at deres forældre yder dem særlig omsorg og beskyttelse. Når det ikke kan ske, så er det statens pligt at træde til og sikre, at barnet får den omsorg og beskyttelse barnet har brug for.

I følgende artikler er børnenes rettigheder beskrevet således:

Artikel 2, Ligestilling og beskyttelse mod diskrimination:

Alle børn er lige værd, uanset deres egne eller deres forældres race, sprog, eller om de er en pige eller en dreng. Alle rettigheder gælder for alle børn uden undtagelse.

Artikel 5, Vejledning af forældre:

Forældre skal gøre alt hvad de kan for at sikre barnet et godt liv. Statens skal respektere forældrenes ansvar, og hjælpe til, når der er behov herfor.

Artikel 9 & 10, Forældrenes beskyttelse af barnet:

Barnet har ret til at opretholde kontakt til begge forældre, hvis de lever adskilt.

Artikel 18, Børneopdragelse:

Statens forpligtelse til at sikre, at barnets forældre eller værge har hovedansvaret for barnets opdragelse.

Artikel 20, Forældreløse børn:

Statens forpligtelse til at sørge for særlig beskyttelse af forældreløse børn.

Artikel 21, Adoption:

Statens forpligtelse til at sikre, at adoption kun tillades, når det sker til barnets bedste.

Artikel 25, Periodisk kontrol af børn på institution:

Statens forpligtelse til regelmæssigt at vurdere forholdene for børn, der er anbragt i pleje eller behandlingsøjemed.

Med udgangspunkt i artiklerne i FN's Børnekonvention håber jeg, at I vil have en god debat om ændringerne i familiemønstrene og forholde jer til dem. God debat.